

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้: สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

วิชา: สังคมศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2: รักดีมีสุข

เรื่อง: หลักธรรมโอวาท 3

ระดับชั้น: ประถมศึกษาปีที่ 3

เวลาเรียน: 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

- มาตรฐาน ส 1.1: รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
- ตัวชี้วัด ส 1.1 ป.3/5: แสดงความเคารพพระรัตนตรัย และปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- (K) ความรู้: นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและองค์ประกอบของหลักธรรมโอวาท 3 ได้ถูกต้อง
- (P) ทักษะ/กระบวนการ: นักเรียนสามารถวิเคราะห์สถานการณ์และจำแนกการกระทำที่สอดคล้องกับหลักโอวาท 3 (การไม่ทำชั่ว การทำความดี การทำจิตใจให้บริสุทธิ์) ได้
- (A) คุณลักษณะอันพึงประสงค์: นักเรียนแสดงความมุ่งมั่นในการนำหลักธรรมโอวาท 3 ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

3. สาระสำคัญ

หลักธรรมโอวาท 3 เป็นหัวใจสำคัญของพระพุทธศาสนา ซึ่งประกอบด้วย การไม่ทำความชั่วทั้งปวง การทำความดีให้ถึงพร้อม และการทำจิตใจให้บริสุทธิ์ผ่องใส เพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติตนให้เป็นคนดีของสังคม

4. สาระการเรียนรู้

- โอวาทข้อที่ 1 การไม่ทำความชั่ว: การงดเว้นจากความประพฤติที่ไม่ดีทั้งกาย วาจา ใจ
- โอวาทข้อที่ 2 การทำความดี: การประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น
- โอวาทข้อที่ 3 การทำจิตใจให้บริสุทธิ์: การฝึกจิตใจให้สงบ ไม่คิดร้าย มีเมตตา และมีสติ

5. กิจกรรมการเรียนรู้ (รูปแบบ Active Learning: GPAS 5 Steps)

- **Step 1: Gathering (ขั้นสังเกต รวบรวมข้อมูล)**
 - ครูใช้คำถามกระตุ้นความคิด: "นักเรียนคิดว่าถ้าโลกนี้ไม่มีกฎหมายหรือหลักธรรมคำสอนเลย สังคมของเราจะเป็นอย่างไร?"
 - นักเรียนร่วมกันสังเกตภาพสถานการณ์ (เช่น ภาพคนช่วยคนชราข้ามถนน กับ ภาพคนลักขโมยของ) แล้วแสดงความคิดเห็นเบื้องต้น
- **Step 2: Processing (ขั้นวิเคราะห์และสรุปความรู้)**
 - นักเรียนศึกษาเนื้อหา "โอวาท 3" และวิเคราะห์ร่วมกันว่าภาพใดจัดอยู่ในกลุ่ม "การไม่ทำชั่ว" หรือ "การทำความดี"
 - ครูเชื่อมโยงเนื้อหาเรื่องการทำจิตใจให้บริสุทธิ์ผ่านการฝึกสมาธิสั้นๆ 1 นาที
- **Step 3: Applying and Constructing the Knowledge (ขั้นปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ)**
 - กิจกรรม "หัวใจพระพุทธศาสนา": แบ่งกลุ่มนักเรียนรับบัตรสถานการณ์ แล้วให้แต่ละกลุ่มช่วยกันจำแนกสถานการณ์ลงในตาราง "โอวาท 3" บนกระดานให้ถูกต้อง
 - นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปผลจากการจำแนกสถานการณ์
- **Step 4: Applying the Communication Skill (ขั้นสื่อสารและนำเสนอ)**
 - ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอแนวทางการนำโอวาท 3 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน (เช่น ที่บ้าน ที่โรงเรียน) ผ่านการพูดหน้าชั้นเรียน
- **Step 5: Self-Regulating (ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ)**
 - นักเรียนทำใบงาน "บันทึกความดีตามหลักโอวาท 3" เพื่อตั้งเป้าหมายในการปฏิบัติใน 1 สัปดาห์ข้างหน้า
 - ร่วมกันสรุปบทเรียนว่าการปฏิบัติธรรมตามโอวาท 3 ส่งผลดีต่อตนเองและสังคมอย่างไร

6. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- บัตรภาพสถานการณ์ต่างๆ
- บัตรคำ "การไม่ทำชั่ว" "การทำความดี" "การทำจิตใจให้บริสุทธิ์"
- ใบงานบันทึกความดี

7. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่วัด (K-P-A)	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ (K)	ตรวจใบงาน/การตอบคำถาม	แบบประเมินใบงาน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
ทักษะ (P)	สังเกตการจำแนกสถานการณ์	แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์ในระดับ "ดี" ขึ้นไป
คุณลักษณะ (A)	สังเกตความมุ่งมั่นและการมีส่วนร่วม	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์ในระดับ "ดี" ขึ้นไป